

Откриване на преговорите за сключване на многостранно споразумение относно услугите

Резолюция на Европейския парламент от 4 юли 2013 г. относно откриването на преговори по плурилатерално споразумение относно услугите (2013/2583(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишния си доклад относно услугите, и по-специално своята резолюция от 4 септември 2008 г. относно търговията с услуги¹,
- като взе предвид своите предишни резолюции относно състоянието на Програмата за развитие от Доха (ПРД) и относно бъдещето на Световната търговска организация (СТО), и по-специално своите резолюции от 16 декември 2009 г. относно перспективите пред Програмата за развитие от Доха (ПРД) след Седмата министерска конференция на СТО² и от 14 септември 2011 г. относно състоянието на преговорите по Програмата за развитие от Доха³,
- като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2011 г. относно бариерите пред търговията и инвестициите,⁴
- като взе предвид Протокол 26 към ДФЕС относно услугите от общ интерес и Хартата на основните права,
- като взе предвид Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС), влязло в сила на 1 януари 1995 г.; като взе предвид своята резолюция от 12 март 2003 г. относно Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС) в рамките на СТО, включително културното разнообразие⁵,
- като взе предвид проекта на указания за водене на преговори за плурилатерално споразумение относно услугите, представен от Европейската комисия на 15 февруари 2013 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Търговия, растеж и световни дела: Търговската политика като ключов елемент на стратегията на ЕС 2020“⁶,
- като взе предвид доклада на Европейската комисия до Европейския съвет,

¹ ОВ С 295 Е, 4.12.2009 г., стр. 67.

² ОВ С 286 Е, 22.10.2010 г., стр. 1.

³ ОВ С 51 Е, 22.2.2013 г., стр. 84.

⁴ ОВ С 168 Е, 14.6.2013 г., стр. 1.

⁵ ОВ С 61 Е, 10.3.2004 г., стр. 289.

⁶ COM(2010)0612.

озаглавен „Доклад за пречките пред търговията и инвестициите за 2012 г.“¹,

- като взе предвид Доклада от 21 април 2011 г. на председателя на Съвета по търговията с услуги на СТО, посланик Фернандо де Матео, до Комитета по търговските преговори относно специалната сесия преговори по търговията с услуги,²
- като взе предвид изявлението на групата „Наистина добри приятели“ (Really Good Friends of Services, RGF), дадено на 5 юли 2012 г.,
- като взе предвид член 110, параграф 2 от своя правилник,
 - А. като има предвид, че услугите представляват почти три четвърти от БВП на ЕС и осигуряват съответен дял от заетостта, както и че те са ключови за поддържане и засилване на конкурентоспособността на ЕС;
 - Б. като има предвид, че услугите представляват 28 % от износа на ЕС през 2011 г. и повече от половината от преките чуждестранни инвестиции на ЕС в трети държави, считано от 2011 г.;
 - В. като има предвид, че ЕС играе важна роля в търговията с услуги като най-голям износител на услуги в света, чийто дял в общия световен износ на услуги е 25,65 %, считано от 2011 г.;
 - Г. като има предвид, че всички държави следва да имат възможността да развиват, поддържат и регулират обществени услуги в общ интерес;
 - Д. като има предвид, че 129 страни членки на СТО са поели ангажимент по Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС), но повечето от тях не са поели ангажименти във всички сектори;
 - Е. като има предвид, че настоящата икономическа и финансова ситуация подчертава повече от всякога фундаменталната роля на обществените услуги в Европейския съюз; като има предвид, че в области като здравеопазване, грижи за деца и лица в напреднала възраст, помощ за лица с увреждания и социални жилища тези услуги предоставят съществена осигурителна мрежа за гражданите и подпомагат да се насърчи социалното сближаване; като има предвид, че обществените услуги в сферата на образованието, обучението и заетостта имат ключова роля в програмата за растеж и работни места;
 - Ж. като има предвид, че по времето на Шестата министерска конференция на СТО в Хонконг през 2005 г. едва 30 страни бяха внесли нови предложения за услугите, и като има предвид, че многостранните преговори относно услугите едва са напреднали от юли 2008 г. насам;
- З. като има предвид, че след икономическата криза от 2008 и 2009 г. са въведени нови протекционистки мерки за ограничаване на търговията с услуги;

¹ COM(2012)0070.

² TN/S/36.

- И. като има предвид, че през 2012 г. между членовете на групата „Наистина добри приятели на услугите“ се проведеха предварителни разговори относно формата и структурата на споразумение за търговията с услуги (СТСУ);
- Й. като има предвид, че онези 21 членове на СТО¹, които преговарят с ЕС, са предимно страни от ОИСР и представляват 70 % от глобалната трансгранична търговия с услуги (без да се брои търговията с услуги в рамките на ЕС) и 58 % от търговията с комерсиални услуги на ЕС; като има предвид, че до момента по тези преговори няма страни, които да са част от групата БРИКС, от АСЕАН или африкански, карибски или тихоокеански държави;
- К. като има предвид, че Комисията представи на Съвета проект на указания за водене на преговори на 15 февруари 2013 г. и на 18 март 2013 г. получи мандат да участва в преговорите по СТСУ;
1. Счита, че многостранната търговска система, представлявана от СТО, остава най-ефективната рамка за постигане на открита и справедлива търговия в световен мащаб; съгласява се обаче, че поради блокирането, признато в хода на Осмата министерска конференция на СТО през декември 2011 г., бяха необходими нови двустранни и плурилатерални инициативи, за да се даде импулс на търговските преговори в Женева; подчертава обаче, необходимостта от това, всички нови инициативи да останат основани на рамката на СТО;
 2. Изразява съжаление относно факта, че от началото на Кръга от Доха се обръща ограничено внимание на търговията с услуги; изтъква, че услугите представляват основният стълб на икономиките и търговията в 21 век, тъй като възникването на световни вериги за създаване на стойност се основава на предлагането на услуги; подчертава значението на услугите от общ интерес за предоставяне на съществени осигурителни мрежи за гражданите и за насърчване на социално сближаване на общинско, регионално, държавно равнище и на равнището на ЕС;
 3. Изразява съжаление относно това, че списъците по ГАТС на членовете на СТО не са актуални и не отразяват текущото равнище на бариерите пред търговията с услуги в тези страни, особено тези от тях, предприели съществена автономна либерализация, и относно това, че членовете на СТО продължават да демонстрират много разнопосочни и неясни равнища на либерализация и дисциплина на ангажиментите в областта на търговията с услуги;
 4. Приветства откриването на преговори за СТСУ и участието на Европейския съюз в тези преговори от началото, за да преследва интересите си и да защитава възгледите си относно формата и структурата на споразумението; счита, че участието на Европейския съюз може да укрепи съгласуването между СТСУ и многостранната система и да допринесе за запазване на подходящ парламентарен контрол на процеса на преговорите;
 5. Изразява съжаление относно факта, че Съветът е предоставил мандат без да отчете възгледите на Парламента;

¹ Австралия, Канада, Чили, Китай, Колумбия, Коста Рика, Хонг Конг, Израел, Япония, Корея, Мексико, Нова Зеландия, Норвегия, Пакистан, Панама, Парагвай, Перу, Швейцария, Тайван, Турция и САЩ.

6. Припомня на Комисията за задължението ѝ да предоставя незабавно на Парламента изчерпателна информация на всички етапи от преговорите (преди и след съответните кръгове на преговори);
7. Призовава Комисията да гарантира, че преговорите по СТСУ се провеждат в съответствие с правилата на СТО относно прозрачността и се довеждат до знанието на всички членове на СТО по своевременен и напълно информативен начин;
8. Счита, че не е достигната критична маса, която да позволи разширяването на обхвата на ползите от това бъдещо СТСУ, така че да се обхванат всички членове на СТО, и следователно клаузата за най-облагодетелствана нация на ГАТС¹ не следва да се прилага за СТСУ;
9. Отбелязва със загриженост обаче, че сред преговарящите страни няма бързоразвиващи се пазари (освен Турция), по-специално групата БРИКС, където е растежът на търговията и инвестициите в сферата на услугите и където пречките, особено за чуждестранни инвестиции, са най-значими; поради това приканва Китай и други бързоразвиващи се икономики да се присъединят към преговорите;
10. Счита, че запазването на открита възможност други страни, включително бързоразвиващи се икономики, да се включат в тези преговори, не следва да намалява равнището на амбициозност на това споразумение, тъй като само висока степен на либерализация и конвергенция на дисциплините може да убеди тези страни да се включат в преговорите;
11. Препоръчва, за да се запази открита възможността за превръщане на бъдещото СТСУ в многостранно споразумение, устройството му да следва формата и структурата на ГАТС, включително концепцията за положителен списък с ангажименти и възприемане на основните дефиниции и принципи, както и правила за национално третиране, пазарен достъп и дисциплини на ГАТС;
12. Настоятелно призовава Комисията да формулира начална оферта, близка до последната си оферта за списъците на ГАТС, и да се стреми към следните цели при договаряне на ангажименти за достъп до пазара:
 - гарантиране на повече равнопоставеност чрез намаляване на дисбалансите на ангажиментите по ГАТС между отделните страни, сектори и начин на предоставяне на услуги;
 - насърчаване на амбициозна програма за настъпателните интереси на ЕС, в частност относно бизнес услугите, ИКТ услугите, финансовите и правни услуги, електронната търговия, морските и въздушнотранспортните услуги, екологичните услуги, туризма и строителството; защита на интересите на ЕС на пазарите в трети страни, като в СТСУ бъдат включени мерките за ограничаване на риска на ГАТС, които позволяват на участващите страни да започнат да регулират вътрешно финансовите пазари и продуктите с пруденциални цели; призовава към това, мерките за ограничаване на риска на ГАТС по отношение на финансовите услуги да се включат в СТСУ, за да се позволи на страните по споразумението да предприемат мерки с

¹ Член II от ГАТС.

- пруденциална цел независимо от всякакви други разпоредби на СТСУ;
- защитаване на европейската чувствителност относно обществените услуги и услугите от общ интерес (съобразно дефинициите в Договорите на ЕС) в областта на общественото образование, общественото здраве, водоснабдяването и управлението на отпадъци, при продължаване — както е съобразно ГАТС и двустранните ССТ, на непоемането на ангажимент в областта на аудиовизуалните услуги или услугите в областта на културата;
 - предотвратяване на ангажименти и правила по отношение на финансовите услуги, които противоречат на неотдавнашните мерки за регулиране на финансовите пазари и продукти;
 - възприемане на предпазлив подход към офертите, разменяни в рамките на начин на предоставяне на услуги 4, като се има предвид, че ЕС има настъпателен интерес по отношение на висококвалифицираната работна ръка и че ЕС следва най-вече да потвърди отново в рамките на СТСУ, че временното движение на физически лица за предоставяне на услуга по начин 4 трябва да спазва националните трудови и социални права и колективни споразумения и че съгласно ГАТС на никоя страна не се забранява да прилага мерки за регулиране на влизането на физически лица на нейна територия, при условие че тези мерки не анулират предимствата от ангажиментите на страните;
 - запазване на неутралитет относно публичния или частния характер на собствеността на икономическите оператори в обхвата на ангажиментите;
 - гарантиране, че всяко либерализиране на потоците от данни е в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на неприкосновеността на личния живот и на данните;
13. Отбелязва, че ЕС вече е сключил или понастоящем преговаря по двустранни търговски споразумения с някои от партньорите за преговорите по СТСУ (включително Япония и скоро САЩ), които включват подробни глави относно услугите, в рамките на които е по-добре се разглеждат специфичните двустранни въпроси; счита, че що се отнася до достъпа до пазара, залогът за ЕС в тези преговори е по отношение на другите партньори (напр. Австралия, Нова Зеландия, Мексико, Тайван и Турция);
14. Изтъква, че включването в списъците на принципите на запазване на статуквото (standstill) и запазване на всяка промяна към либерализация (ratchet) следва да даде възможност за обвързване на ангажиментите на страните към настоящите равнища и да доведе до по-нататъшен напредък в отварянето на пазарите;
15. Счита, че СТСУ следва да включва по-силни регулаторни дисциплини за прозрачност, конкуренция, изисквания за лицензиране и секторна регулация, без да се засяга правото на страните да приемат регулаторни мерки, които са надлежно оправдани за цели на публичната политика¹;

¹ Членове XIV и XIVa от ГАТС.

16. Счита, че е абсолютно необходимо ЕС и неговите държави членки да запазят възможността да съхранят и да развиват своите политики в областта на културата и в аудиовизуалната област, при това в контекста на своите законодателни, нормативни и конвенционални постижения; приветства следователно изключването от страна на Съвета на културните и аудиовизуалните услуги от мандата за преговори;
17. Подчертава, че тези преговори представляват възможност за подобряване на правилата за обществените поръчки¹ и субсидиите² за услуги — въпросите, които блокираха преговорите по ГАТС;
18. Счита, че СТСУ следва да включва клауза за присъединяване, разпоредби, определящи условията и процедурите за превръщане на споразумението в многостранно — включващо всички членове на СТО, както и специален механизъм за уреждане на спорове, без да се засяга възможността за използване на общия механизъм за уреждане на спорове на СТО;
19. Отбелязва, че мандатът за преговори на ЕС беше предложен от Комисията и приет от Съвета без оценка на въздействието; настоява върху това, Комисията да предприеме мерки във връзка с намерението си да изготви оценка за въздействие върху устойчивото развитие и да направи това при консултиране с релевантните заинтересовани страни във връзка със социални, екологични и други въпроси; изисква от Комисията да публикува тази оценка с оглед отчитането на заключенията от нея при преговорите
20. Счита срок от две години за приключване на подобни преговори за много амбициозен; подчертава, че качеството следва да има предимство пред сроковете, и настоява, че преговорите трябва да са прозрачни и да дават необходимото пространство и време за информиран обществен и парламентарен дебат;
21. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

¹ Член XIII от ГАТС.

² Член XV от ГАТС.